

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по Ображіївському НВК

від 31.08.2022 № 105р

Директор НВК

А.М. Гончаренко

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради

Ображіївського НВК: ЗОШ I-III ст. ім.

І.М. Кожедуба -ДНЗ Шосткинської

міської ради Сумської області

Протокол № 1 від 30.08.2022

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального закладу «Ображіївського навчально-виховного комплексу:
загальноосвітня школа I-III ступенів ім. І.М. Кожедуба -дошкільний
навчальний заклад Шосткинської міської ради Сумської області»

на 2022/2023 навчальний рік

с. Ображіївка

2022

Вступ.

Загальні положення

Ображіївський НВК: ЗОШ I-III ступенів ім. І.М. Кожедуба - ДНЗ Шосткинської міської ради Сумської області в своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про дошкільну освіту", іншими законодавчими актами України, актами Президента України, органів місцевого самоврядування, Положенням про дошкільний навчальний заклад, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 року № 305 (із змінами), Постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 №306 «Про затвердження Положення про навчально-виховний комплекс «дошкільний навчальний заклад - загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад - дошкільний навчальний заклад», власним Статутом та:

Постанов Кабінету Міністрів України:

- 1) від 21.02.2018р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (введено в дію: з 01.09.18р. – для 1 класів; з 01.09.19 – для 1-2 класів; з 01.09.20 - для 1-3 класів; з 01.09.21 - для 1-4 класів); зі змінами (Постанова КМУ № 688 від 24.07.19р., введено в дію з 16.08.19р.);
- 2) від 30.09.20р. № 898 «Про деякі питання держстандартів повної ЗСО»: впроваджується з 01.09.22р.-для 5кл., з 01.09.23-для 5-6кл., з 01.09.24-для 5-7кл., з 01.09.25-для 5-8кл., з 01.09.25-для 5-9кл.;
- 3) від 23.11.2011р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (зазначений Державний стандарт впроваджується в частині базової ЗСО - з 01.09.13р., а в частині повної ЗСО - з 01.09.18р.), з 01.09.22р. діє для 6-9,11 класів, втрапить чинність з 01.09.26р.;
- 4) від 13.09.2017р. № 684 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів» (відповідно до території обслуговування, що закріплена за ЗОШ №2, її межі щорічно переглядаються засновником);
- 5) від 15.09.21р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти».

Типових освітніх програм:

1. розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України протокол №2/2-2 від 22.02.2018; наказ МОН за №268 від 21.03.18р.; наказ МОН № 1272 від 08.10.19р. «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів ЗЗСО»; наказ МОН № 1273 від 08.10.19р. «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗСО».

2. закладів ЗСО II ступеня НУШ, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

3. закладів ЗСО II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.18 № 405 (введено в дію з 2018/2019 н.р.), з 01.09.22р. діє для 6-9 класів;

4. закладів ЗСО III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.18 № 408 (введено в дію для 10 класів – з 01.09.18р., для 10-11 класів – з 01.09.19р.); наказ МОН № 1493 від 28.11.19р. «Про внесення змін до типової освітньої програми ЗЗСО III ступеня», з 01.09.22р. діє для 11 класів;

5. закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.18 № 406 (введено в дію з 01.09.18р. – для 11 класів, надалі – для класів вечірньої форми навчання, за потреби).

Наказів МОН України:

1) від 12.06.2018р. за №627 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами" (ІФН)

2) від 08.06.2018р. за №609 "Про затвердження Примірного положення про команду ППС /психолого-педагогічного супроводу/ дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти" (ППСслужба)

3) від 10.07.2019р. №955 "Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти" (педагогічний патронаж, домашня/сімейна форма, екстернат)

4) від 07.01.2019р. за № 1369 «Про затвердження Порядку проведення ДПА» (зі змінами в наказах МОН: № 221 від 18.02.19р., № 246 від 19.02.20р.);

5) від 17.03.15 р. № 306 «Про затвердження Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні»;

6) від 23.04.19р. № 536 “Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття ЗСО”

7) від 08.05.19р. за №621 «Про внесення змін до наказу МОН №762 від 14.07.15р.: Про Порядок переведення учнів (вихованців) ЗЗСО до наступного класу». + Лист МОН України № 1/9-471 від 18.07.19р. «Щодо окремих питань переведення учнів ЗЗСО до наступного класу» + Наказ МОН від 01.03.21р. за № 268 “Деякі питання переведення учнів на наступний рік навчання”.

8) від 12.07.2021р. № 795 “Рекомендовано МОН перелік модельних програм для НУШ (базова освіта)” - поетапне впровадження з 2022/2023 н.р.

Вимог безпеки освітнього процесу:

1) Наказ МОН № 1669 від 26.12.2017р. “Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти”

2) Наказ МОН № 974 від 15.08.2016р. “Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України”

3) Наказ МОН № 1423 від 14.12.2012р. “Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів”

- 4) Наказ МОН № 659 від 16.05.2019р. “Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу”
- 4) Наказ МОН № 97 від 31.01.2019р. “Про затвердження примірною тематичного плану та примірної програми навчання з питань ОП та БЖД”
- 5) Постанова МОЗ №10 від 06.09.21р. Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)
- 6) Лист МОН № 1/9-436 від 14.08.2020р. Про створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти та попередження і протидії булінгу
- 7) Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020р.(чинний з 01.01.2021р.) Про затвердження Санітарного регламенту для ЗЗСО
- 8) Рекомендації ВООЗ для освіти в період пандемії через COVID-19
- 9)

До 2022/2023 навчального року:

- 1). Модельні освітні програми. 5-6 класи Наказ МОН № 795 від 12.07.2021р. “Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти.”
- 2). Про оцінювання учнів НУШ Наказ МОН № 813 від 13.07.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти.”
- 3). Про гнучкий перехідний період на нові норми харчування спільний Лист МОН та МОЗ за №1/9-347/26-04/19995/2-21 від 07.07.21 року “Щодо окремих питань організації харчування у 2021-2022 роках у закладах дошкільної, загальної середньої освіти”.
- 4). Наказ МОН №21 від 09.01.2020р. “Методичні рекомендації щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів НУШ”.
- 5). Наказ МОН №1096 від 02.09.2020р. Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів НУШ.
- 6). Перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН, на сайті ІМЗО - для використання у 21/22.р. та наступних роках.
- 7). Лист МОН № 1/3663-22 від 25.03.22р. «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії».
- 8). Наказ МОН №289 від 01.04.2022р. “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”.
- 9). Наказ МОН № 527 від 06.06.2022р. “Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641”
- 10). Лист МОН № 1/6267-22 від 10.06.22р. “Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України”.

- 11). Лист МОН № 1/6355-22 від 14.06.22р. “Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв’язку з війною в Україні та гуманітарною кризою”.
- 12). Лист МОН № 1/64355-22 від 15.06.22р. “Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами”.
- 13). Лист ДСНС № 03-1870/162-2 від 14.06.22 “Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти”.
- 14). Наказ МОН № 545 від 14.06.22р. “Про затвердження переліку підручників для 5 класу ЗЗСО, що можуть видаватися за кошти держбюджету”.
- 15). Постанова КМУ № 711 від 24.06.22р. “Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні”
- 16). Лист МОН № 1/7035-22 від 27.06.22р. “Про підготовку до початку та особливості організації ОП в 2022/23 н.р.”
- 17). Лист МОН № 1/7707-22 від 11.07.22р. “Про підготовку ЗО до нового н.р. та опалювального сезону в умовах воєнного стану”
- 18). Лист МОН № 1/8794-22 від 02.08.2022р. “Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти у 2022/2023 н.р.”
- 19). Лист МОН № 1/9105-22 від 10.08.2022р. “Щодо організації виховного процесу в ЗО у 2022/2023н.р.”
- 20). ...
- ...). Про ДПА у 2023р. буде в окремих наказах МОН України, очікуємо...

Головною метою навчально-виховного комплексу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття дошкільної, початкової, базової та повної середньої освіти в обсязі Державних стандартів. Навчання, виховання та розвиток здобувачів освіти шляхом загальноосвітньої підготовки через вивчення окремих предметів, задоволення потреб громадян, суспільства і держави у догляді, оздоровленні, розвитку та навчанні дітей, забезпечення високої якості безперервної освіти та виховання, створення умов для фізичного, розумового, духовного розвитку дітей шкільного та дошкільного віку.

У навчальному закладі навчання відбувається українською мовою. Освітній процес в закладі здійснюється у режимі 5-денного навчального тижня з проведенням занять в одну зміну.

Структура навчального закладу відповідає нормативним документам і складається з двох підрозділів - дошкільного та шкільного, які функціонують як одна юридична особа. Підрозділи навчального закладу складають чотири ступеня навчання: «Дошкільне відділення», «Початкова школа», «Основна школа», «Старша школа».

«Дошкільне відділення» функціонує у формі організації інклюзивної різновікової групи дітей дев’ятигодинного перебування (з 7.45 до 16.45).

Дошкільне відділення забезпечує належний рівень дошкільної освіти дітей віком 3-6 років.

Організація освітнього процесу в ДВ в Ображіївському НВК здійснюється відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти в Україні (нова редакція) та чинних програм розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Наповнюваність групи становить 11 вихованців. Дошкільне відділення працює за освітньою програмою «Я у світі» (нова редакція). Функціонування цієї групи допомагає вирішенню питання охоплення дітей 5-річного віку обов'язковою дошкільною освітою. У дошкільному відділенні особливу увагу приділяється створенню оптимальних психолого-педагогічних умов для розвитку та саморозвитку індивідуальних можливостей кожної дитини, формування готовності дитини до навчання в школі.

«Початкова школа» (чотирирічна) передбачає забезпечення відповідного рівня загальноосвітньої підготовки здобувачів освіти згідно з вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти. Головна мета початкової школи полягає в забезпеченні змістовної, технологічної та методичної наступності з дошкільним відділенням.

«Основна школа» (5-9 класи) передбачає створення загальноосвітніх класів. Головним завданням основної школи є забезпечення досягнення кожним учнем відповідного рівня підготовки, розкриття творчого потенціалу розвитку.

«Старша школа» (10-11 класи) передбачає створення загальноосвітніх класів за рівнем «стандарт». Головним завданням старшої школи є підготовка конкурентноспроможного учня до вступу ВНЗ, забезпечення досягнення відповідного рівня підготовки, розкриття творчого потенціалу розвитку.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах- 35 хвилин, в 2-4 класах – 40 хвилин, у 5-9 класах-45 хвилин, 10-11-х класах – 45 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому, формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Призначення освітньої програми Ображіївського НВК – всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності, формування в учнів компетентностей, визначених Законом України «Про освіту». Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самотійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самотійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних

цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей здобувачів освіти є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Ключові компетентності здобувачів освіти базової та повної середньої освіти, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх

використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма Ображіївського НВК окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі.

Враховуючи, що метою освітньої діяльності в цілому є формування компетентностей у учнів, якість освіти слід розуміти як комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості.

Відповідно, в комплексі характеристик «якість освіти» можна виділити три групи характеристик:

- характеристики якості умов створених для досягнення мети освіти;
- характеристики якості освітнього процесу, спрямованого на досягнення мети освіти;
- характеристики якості результату освіти.

Якість умов для досягнення мети освіти можна охарактеризувати через наступні характеристики:

- якість кадрового забезпечення реалізації освітньої програми;
- якість науково-методичної бази навчально – виховного процесу;

- відповідність матеріально-технічної бази реалізації освітньої програми її цілям.

Якість освітнього процесу в Ображіївському НВК доцільно визначати через наступні характеристики:

- відповідність змісту освіти вимогам чинних Державного стандарту освіти та навчальних програм;
- відповідність освітніх технологій, які застосовуються в освітньому процесі його цілям;
- якість організації освітнього процесу та управління ним;
- дотримання медико – санітарних вимог до організації освітнього процесу;

Якість результату освіти в умовах закладу можна визначати через такі характеристики:

- сформованість ключових компетенцій відповідно до ступеню освіти;

готовність учнів до усвідомленого, з врахуванням власних індивідуальних здібностей та особливостей, вибору подальшого напрямку професійного становлення в системі закладів вищої освіти.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання.

З метою неперервного відстеження результатів навчання, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У Ображіївському НВК відстеження якості освіти здійснюється відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості

освіти у Ображіївському НВК: ЗОШ I-III ст. ім І.М. Кожедуба – ДНЗ», Положення про моніторинг якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- системності в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- здійснення обґрунтованого моніторингу якості;
- готовності суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін;

відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності. Згідно із Законом України «Про освіту», педагогічною діяльністю можуть займатися особи з високими моральними якостями, які мають відповідну освіту, професійно-практичну підготовку, фізичний стан котрих дозволяє виконувати службові обов'язки. Педагогічні працівники приймаються на роботу до Ображіївського НВК шляхом укладення трудового договору, у тому числі за контрактом. Реалізацію освітньої діяльності в початковій школі Ображіївського НВК забезпечують 4 учителя початкових класів, в основній та старшій 13 педагогів, до складу яких входить практичний психолог, педагог-організатор. Всі мають педагогічну освіту.

Навчально-виховний комплекс забезпечений необхідними навчальними кабінетами для учнів, бібліотекою, спортивною та актовю залами, а також медичним кабінетом. У навчальних кабінетах створені належні санітарно-гігієнічні умови для здійснення освітнього процесу. Всі навчальні кабінети забезпечені оргтехнікою, є підключення до мережі Інтернет через Wi-Fi.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в Ображіївському НВК забезпечено наявністю:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- методичних посібників для вчителів;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Освітня програма Ображіївського НВК: ЗОШ І-ІІІ ст. ім. І.М. Кожедуба - ДНЗ має наступні розділи:

Вступ. Загальні положення

Розділ І. Освітня програма дошкільного відділення

Розділ ІІ. Освітня програма початкової загальної освіти (1-2 класи)

Розділ ІІІ. Освітня програма початкової загальної освіти (3-4 класи)

Розділ ІV. Освітня програма базової середньої освіти (5 класи НУШ)

Розділ V. Освітня програма базової середньої освіти (6-9 класи)

Розділ VI. Освітня програма повної середньої освіти (10 клас)

Розділ VII. Особливості організації навчання дітей з особливими освітніми потребами

Додатки

Додаток 1	НАВЧАЛЬНІ плани /відповідно до освітніх галузей/: 1-2 класи, 3-4 класи, 5-9 класи, 10-11 класи
Додаток 2	ОЦІНЮВАННЯ навчальних досягнень здобувачів освіти
Додаток 3	ПЕРЕЛІК навчальних програм

Розділ І. Освітня програма дошкільного відділення

Освітня діяльність у дошкільному відділенні Ображіївського НВК (далі - ДВ) у 2021/2022 навчальному році була організована відповідно Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Указу Президента України від 18.05.2019 № 286 «Про стратегію національно-патріотичного виховання», постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 №932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Положення про дошкільний навчальний заклад

(затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 №305), Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), листів Міністерства освіти і науки від 03.07.2009 №1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах», від 27.09.2010 №1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку», листа Міністерства освіти і науки України від 02.07.2019 №1/9-419 «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році», листа Міністерства освіти і науки України від 12.10.2015 №1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах», листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.07.2010 №1, 4/18-3082 «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільних навчальних закладах», власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти, інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 13.09.2016 р № 1801/01-56 « Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних закладах». інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 13.09.2016 р № 1799/01-56 «Про організацію роботи з музичного виховання дітей у дошкільних закладах». «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 навчальному році» (від 30.07.2020 № 1/9-411), «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2020/2021 навчальному році» (від 22.07.2020 № 1/9-394), «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (від 14.02.2019 №1/11-1491), власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання освітньої програми - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини дошкільного віку , що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та

самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структура програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на старший дошкільний вік (шостий рік життя, сьомий рік життя).

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентностей)

Освітній процес в дошкільному відділенні будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Освітній процес у закладі здійснюється за програмою Я у світі (нова редакція).

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 року № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» у 2022/2023

навчальному році в закладі дошкільної освіти загальний обсяг тижневого навантаження за віковими нормами на час дії воєнного стану становитиме:

**Орієнтовне навчальне навантаження у дошкільному відділенні
на 2022/2023 навчальний рік**

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень (різновікова інклюзивна група)
Ознайомлення із соціумом	1
Ознайомлення з природним довкіллям	1
Художньо-продуктивна діяльність	5
Логіко-математичний розвиток	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3
Здоров'я і фізичний розвиток	2
Загальна кількість занять на тиждень	13

У дошкільному підрозділі встановлено 5-денний навчальний тиждень.

У своєму складі дошкільний підрозділ має 1 різновікову інклюзивну групу (від 3 до 6 років).

Навчальні заняття в 2022/2023 навчальному році організуються за семестровою системою (орієнтовно):

І семестр: 01.09.2022 – 23.12.2022;

II семестр: 10.01.2023 – 07.06.2023.

Літній оздоровчий період (для вихованців дошкільного відділення)
з 08.06.2023 по 23.07.2023.

У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

Щоденна кількість і послідовність занять для дітей визначається орієнтовним розкладом занять (організована навчально-пізнавальна діяльність) за віком.

Тривалість занять становить 20-25 хвилин з 10-20 хвилинним інтервалом
Відповідно до Листа МОН України від 03.07.2009 р №1/9-455
«Планування роботи в дошкільних навчальних закладах» календарне планування в групі дошкільного підрозділу на 2022/2023 н.р. буде

відбуватися за режимними моментами з урахуванням сфер життєдіяльності та ліній розвитку.

Зміст освітнього процесу в дошкільному відділенні у 2022/2023 н.р. спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Передбачає: - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	Передбачає: формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства
Дитина в природному довкіллі	Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене

	ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.
Мовлення дитини	Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.
Дитина в світі культури	Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.
Гра дитини	Передбачає: розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за

	інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, вихователі забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у комплексній освітній програмі «Я у світі (нова редакція)», Науковий керівник: О. Л. Кононко — завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, д-р психол. наук, професор Авторський колектив: О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова, Н. В. Гавриш, А. М. Гончаренко, О. О. Дронова, О. Л. Кононко, О. В. Котлярова, Є. Ф. Лозинська, В. О. Луценко, О. В. Мартиненко, С. П. Нечай, О. В. Низковська, І. А. Онищук, З. П. Плохій, Т. І. Поніманська, О. Д. Рейпольська, В. А. Старченко, О. П. Терещенко, О. О. Фунтікова, Л. В. Шелестова, Л. Ю. Якименко, О. О. Яловська Експерти: О. В. Коваленко — доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, канд. пед. наук М. В. Молочко — вихователь-методист закладу дошкільної освіти № 784, м. Київ, канд. пед. наук Рекомендовано Міністерством освіти і науки України Лист Міністерства освіти і науки України від 12.07.2019 № 1/11-6326

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти в ДВ визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти

систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями:

- "Особистість дитини";
- "Дитина в соціумі";
- "Дитина у природному довкіллі";
- "Дитина у світі культури";
- "Діяльність дитини";
- "Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі";
- "Мовлення дитини".

У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної дає змогу забезпечити належний рівень соціально - особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні педагогів закладу.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма в ДВ визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022/2023 навчальному році педагогами закладу будуть реалізовуватися різні форми освітнього процесу.

За формами організації проводяться такі типи занять:

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- індивідуально-групові (4-6 дошкільнят);
- індивідуальні.

З метою забезпечення наступності з початковою ланкою освіти поширеним типом занять у поточному навчальному році у групі дошкільного підрозділу будуть інтегровані заняття у рамках тематичної організації освітнього процесу. Види інтегрованих занять:

- соціально-природознавчої тематики;
- з пріоритетом інтелектуально-мовленнєвих завдань;
- з пріоритетом логіко-математичних завдань;
- заняття художнього циклу.

У ДВ планування та організація життєдіяльності, у тому числі освітній процес, здійснюється за режимними моментами з урахуванням ліній розвитку, які базуються на інтегрованому підході, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом I та II половини дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності передбачається самостійна діяльність дітей:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі театралізовані та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- самостійна художня діяльність тощо.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу в ДВ реалізуються в рамках:

- плану роботи НВК на 2022/2023 н.р.;
- режиму роботи ДВ;
- режимів роботи груп.

За окремим планом у закладі організовується літнє оздоровлення дітей.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Освітній процес у дошкільному відділенні Ображіївського НВК у 2022/2023 н.р. забезпечуватимуть 3 педагогічних працівників. З них: 1 музичний керівник, 2 вихователя груп дошкільного відділення.

Усі педагогічні працівники мають педагогічну освіту, проходять курси підвищення кваліфікації, атестуються відповідно до перспективного плану атестації педагогічних працівників.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності передбачає наявність:

- Чинної освітньої програми та освітнього плану на 2022/2023 н.р., за якими здійснюватиметься освітня діяльність;

- Методичних посібників та навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України;

- Методичних посібників для вихователів,
- Демонстраційних, роздаткових матеріалів;

Якість проведення освітньої діяльності відстежується відповідно до перспективного плану контролю у комплексі.

Відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти за освітніми лініями проводяться моніторингові дослідження досягнень дітей дошкільного віку:

- 12.09.2022 – 16.09.2022
- 17.04.2023 - 21.04.2023

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежити стан реалізації вимог Базового компоненту та вчасно проводити корекційну роботу з дітьми дошкільного віку.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості дошкільної освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням планів освітньої роботи та освітньої програми, якістю досягнень дітей дошкільного віку, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма реалізується через план роботи Ображіївського НВК на 2022 - 2023 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу у дошкільному відділенні.

Розділ II. Освітня програма початкової загальної освіти (1-2 класи)

Освітня програма для 1-2 класів Ображіївського НВК розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87), Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказами МОН України від 21.03.2018 № 268, від 08.10.2019 № 1272. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, відповідно до Державного стандарту початкової освіти; загальний обсяг навчального навантаження, відповідно до Базового навчального плану початкової освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- Я досліджую світ;
- інформатична (2 клас);
- технологічна;
- мистецька;
- фізкультурна.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для досягнення очікуваних результатів навчання, окреслених в межах кожної галузі, рекомендовано використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові

ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 вересня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. П. 1 ст. 13 ЗУ "Про освіту" гарантує право особи здобувати початкову та базову середню освіту у державному або комунальному закладі освіти (його філії), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа. Але також гарантується, що це не обмежує право особи обрати інший заклад освіти.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів передбачає наявність:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів.

Усі кабінети початкової школи оформлені згідно з їх призначенням, забезпечені меблями та інформаційно – комунікаційними засобами навчання (телевізорами, інтерактивними дошками, ноутбуками), підручниками, навчальними та методичними посібниками. Навчально – методичне забезпечення кабінетів відповідає вимогам. Впроваджуючи в освітньому процесі інформаційно – комунікаційні технології, педагогічний колектив початкової школи створює умови для саморозвитку, самореалізації, самовизначення учнів. Для цього використовуються кабінети інформатики та персональні комп'ютери у кабінетах.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє

вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. Визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Освітня програма початкової загальної освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу та затверджується наказом директора.

Розділ III. Освітня програма початкової загальної освіти (3-4 класи)

Освітня програма для 3 класу Образіівського НВК розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87), Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказами МОН України від 21.03.2018 № 268, від 08.10.2019 № 1273. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, відповідно до Державного стандарту початкової освіти; загальний обсяг навчального навантаження, відповідно до Базового навчального плану початкової освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна («Українська мова», «Літературне читання» та іншомовна освіта);
- математична;

- Я досліджую світ (інтегрований курс: природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі);
- інформатична;
- технологічна;
- мистецька («Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво»);
- фізкультурна.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для досягнення очікуваних результатів навчання, окреслених в межах кожної галузі, рекомендовано використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів передбачає наявність:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів.

Усі кабінети початкової школи оформлені згідно з їх призначенням, забезпечені меблями та інформаційно – комунікаційними засобами навчання (телевізорами, мультимедійними дошками, ноутбуками), підручниками, навчальними та методичними посібниками. Навчально – методичне забезпечення кабінетів відповідає вимогам. Впроваджуючи в освітньому процесі інформаційно – комунікаційні технології, педагогічний колектив початкової школи створює умови для саморозвитку, самореалізації, самовизначення учнів. Для цього використовуються кабінет інформатики..

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 3-4 класах – рівневою оцінкою. Оцінювання здійснюється з урахуванням вікових особливостей учнів 3-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюються об'єктивні результати навчання, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання та особистісні надбання учня/учениці, які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формування суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі: формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості; підсумкового оцінювання, метою якого є

співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми проводяться тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. Підсумкова оцінка визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Форми і види перевірок для проведення завершального оцінювання учитель обирає самостійно з урахуванням особистостей учнів класу. Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання фіксується учителем у свідоцтві досягнень. Підсумкову (річну) рівневу оцінку в 3-4 класах фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводиться державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової загальної освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу та затверджується наказом директора.

РОЗДІЛ IV Освітня програма базової середньої освіти (5 клас НУШ)

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватися на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Організація освітньої діяльності в 5 класі у 2022/2023 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів складає 1015 годин/навчальний рік.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Завдання освітніх ліній у 5 класі реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів 5 класів є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного

мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади; 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Робочий навчальний план для 5-х класів складено відповідно до визначених Державним стандартом базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898), Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235, з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87) та положення концепції «Нова українська школа» (2016 р.)

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури.. Суспільствознавство. Мистецтво. Математика. Природознавство. Технології. Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах створених на основі модельних навчальних програм.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей окрім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними

знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Навчальні досягнення здобувачів у 5 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення здобувачем освіти принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані

результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формульованні оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати такі інструменти: аналіз портфоліо, відповідь хором, візьми і передай, доповни думку, збір ідей, рішення-рішення та ін.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих

семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем/ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних

технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти або на її основі розробити власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонуваній Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або за власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, - за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, рекомендуємо у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендуємо при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Для розроблення та/або оцінки вже розроблених власних критеріїв і шкали оцінювання заклад освіти може використати Орієнтовні вимоги до критеріїв та шкал оцінювання. Ці орієнтовні вимоги мають допоміжний характер і не є обов'язковими до використання.

Освітня програма базової середньої освіти (5 клас НУШ) Ображіївського НВК передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу та затверджується наказом директора.

РОЗДІЛ V .Освітня програма базової середньої освіти (6-9 класи).

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта 6-9 класи) Ображіївського НВК розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на підставі Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти Ображіївського НВК (далі - освітня програма) - це єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів складає 5422 год; для 6-х класів – 1067,5 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1102,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1155 годин/навчальний рік.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу 6-9 класів

є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;
 перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 корекції основних компетентностей;
 комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні застосовують на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Проводяться заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Навчальні екскурсії та навчальна практика організовуються протягом та наприкінці навчального року на підставі рішення спільного засідання педагогічної ради та ради школи та відповідно до інструктивно-методичного

листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61. Зміст та графік проведення навчальних екскурсій та навчальної практики затверджується наказом по школі.

Освітня програма базової середньої освіти Ображіївського НВК передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 6-9 класів включає навчальні кабінети для учнів школи II ступеню з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Функціонують обладнані телевізором та ноутбуком, проєктором та мультимедійною дошкою кабінети фізики, біології та хімії, історії, української мови, математики.

Якість проведення навчальних занять у 6-9 класах забезпечується, насамперед:

1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Освітня програма базової середньої освіти (6-9 класи) Ображіївського НВК передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу та затверджується наказом директора.

Освітня програма повної середньої освіти (10 класи).

Освітня програма III ступеня (повна середня освіта 6-9 класи) Ображіївського НВК розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408

Освітня програма повної середньої освіти Ображіївського НВК (далі - освітня програма) - це єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення

учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-х класів складає 1120 годин/навчальний рік;

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Повна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту на 1 вересня поточного навчального року можуть розпочинати здобуття повної середньої освіти цього ж навчального року у загальноосвітніх закладах, коледжах, професійних училищах.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної середньої освіти за інших умов.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу 10 класу

є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні застосовують на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає

цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Проводяться заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Навчальні експерсії та навчальна практика організуються протягом та наприкінці навчального року у 10-х класах на підставі рішення спільного засідання педагогічної ради та ради школи та відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61. Зміст та графік проведення навчальних експерсій та навчальної практики затверджується наказом по школі.

Освітня програма базової середньої освіти Ображіївського НВК передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 10-х класів включає навчальні кабінети для учнів школи II-III ступеню з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Функціонують обладнані телевізором та ноутбуком, проектором та мультимедійною дошкою кабінети фізики, біології та хімії, історії, української мови, математики.

Якість проведення навчальних занять у 10 класах забезпечується, насамперед:

1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Освітня програма повної середньої освіти Ображіївського НВК передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу та затверджується наказом директора.

Розділ VII. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» № 957 від 15 вересня 2021, зі змінами № 483 від 26.04.2022), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами (далі – діти з ООП) на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено клас (9 клас) з інклюзивним навчанням де навчається 1 учень з особливими освітніми потребами та різновікову інклюзивну групу, де навчається і дитина з ООП.

Для організації інклюзивного навчання у закладі створені умови для:

- ✓ забезпечення безперешкодного доступу до будівлі закладу дітей з ООП;
- ✓ забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;
- ✓ облаштування ресурсних куточків
- ✓ для проведення корекційно-розвиткових занять;
- ✓ забезпечення відповідними педагогічними кадрами, навчання для цих працівників.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, психолог, вчителі, представник Інклюзивно-ресурсного центру) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

Частиною ІПР є індивідуальний навчальний план який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування.

Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог закладу надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особливістю навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачається від трьох до восьми годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації та типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, а саме:

- корекція розвитку;
- розвиток мовлення;
- лікувальна фізкультура (ритміка) ;
- соціально-побутове орієнтування;
- розвиток слухового сприйняття та формування вимови та інші.

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться відповідними вчителями-дефектологами та практичними психологами.

Години виділені на проведення корекційно-розвиткових занять у зв'язку з відсутністю спеціалістів здійснюються у вигляді консультацій з відповідними педагогами на базі інклюзивного центру міста.

Особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних

досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

ДОДАТКИ**ДОДАТОК № 1**

«Затверджую»
Директор Образіївського НВК

_____ А.М. Гончаренко
« ____ » _____ 2022

**Робочий
навчальний план
Ображіївського навчально-виховного комплексу
загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені
І.М.Кожедуба –дошкільний навчальний заклад
на 2022-2023 навчальний рік**

Погоджено на засіданні педагогічної ради
Протокол № ____ від _____ року
Голова педагогічної ради, директор НВК
_____ Анатолій Гончаренко

с.Ображіївка
2022 рік

**Робочий навчальний план
Ображіївського навчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
імені І.М.Кожедуба –дошкільний навчальний заклад Шосткинської міської ради
Сумської області**

Пояснююча записка

Робочий навчальний план комунального закладу «Ображіївський навчально-виховний комплекс:
загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені І.М. Кожедуба – дошкільний навчальний заклад
Шосткинської міської ради Сумської області на 2022-2023 навчальний рік, тип навчального
закладу – загальноосвітній.

У навчально-виховному комплексі у 2022-2023 навчальному році навчається:

Класи	Кількість класів	Кількість учнів
1 клас	0	1 учнів
2 клас	1	9 учнів
3 клас	1	9 учнів
4 клас	1	8 учнів
5 клас	1	5 учнів
6 клас	1	6 учнів
7 клас	1	5 учнів
8 клас	1	10 учнів
9 клас	1	9 учнів, інклюзивний клас
10 клас	1	8 учнів
11 клас	0	0 учнів
Всього класів	9	70 учнів

Навчальні плани на 2022-2023 навчальний рік розроблені згідно наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про структуру 2022-2023 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх закладів» .

Навчальний план :

для 1-4 класів складений на основі базового навчального плану початкової освіти (Базовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, додаток 2 до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87;

для 5 класів – за типовими освітніми програмами для 5-9 класів ЗЗСО, наказ МОН 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів»

для 6-9 класу – за наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405, таблиця 1 до Типової освітньої програми, навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою;

для 10 -11 класів – за наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 року № 408, таблиця 2 до Типової освітньої програми, навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти;

У 2022-2023 навчальному році в робочому плані закладу порядок реалізації тижневого навантаження, вираженого дробовим числом, вирішується навчальним закладом шляхом перерозподілу часу між семестрами.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією, як інваріативної так і варіативної складової частин навчального плану Будуть введені за рахунок варіативної складової :

Збільшення годин на вивчення таких предметів по 1-4 класам:

Предмет	клас	Кількість годин
Українська мова	2 клас	1 год.
Українська мова	3 клас	1 год.
Українська мова	4 клас	1 год.

Основна школа:

В основній школі будуть введені факультативи та курси за вибором:

Предмет	клас	Кількість годин
Факультативний курс з математики	6 клас	1 год
Курс за вибором з алгебри Белешко Д. Т., Пекарська Л. В., Зубкевич Г. П. "Подільність цілих чисел"	8 клас	1 год

6 клас - 1 год.

6 клас - Гартфіль О. Р. **Математичний калейдоскоп** (факультативний курс для учнів 5-6 класів);
- 1 год.

8 клас – 1 год

Курс за вибором з алгебри Белешко Д. Т., Пекарська Л. В., Зубкевич Г. П. "Подільність цілих чисел"

Збільшення навчальних годин по 10 класу на такі предмети:

Предмет	клас	Кількість годин
Українська мова	10 клас	0,5 год
Англійська мова	10 клас	0,5 год
математика	10 клас	1 год
Всього		2 год.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2022-2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом –Днем знань і закінчується не пізніше 1 липня, навчальні заняття розпочинаються 01 вересня і організовуються за семестровою системою, I семестр - з 1 вересня 2022 до 23 грудня (включно) 2022 року, II семестр – з 10 січня 2023 до 07 червня 2023 року (включно). Протягом навчального року для учнів проводяться канікули: осінні з 24 жовтня до 30 жовтня 2022 (включно), зимові з 25 грудня 2021 року до 09 січня 2023 року, весняні з 27 березня по 02 квітня 2023 року (включно).

Останній дзвоник в закладі проводиться 07 червня 2023 року.

Державна підсумкова атестація проводиться для учнів початкової (10-21 травня). основної (08-20 червня) .

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій загальноосвітній навчальний заклад приймає самостійно. З урахування місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відповідними місцевими органами управління освітою можуть здійснюватись структура навчального року та графік учнівських канікул, зокрема, проведення для учнів I класу додаткових канікул; навчальну практику та навчальні екскурсії за рішенням закладу можна провести в інші терміни або впродовж навчального року.

Додаток 2 згідно Постанови Кабінету
Міністрів України від 21 лютого 2018
року № 87

Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання (за програмою
Савченко)

2 - 4 клас

Навчальні освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		2 кл.	3 кл.	4 кл.
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	7+1	7+1	7+1
	Іноземна мова	3	3	3
Математика	математика	4	5	5
Я досліджую світ (4 год -1 клас) (5 год – 2 клас)	Я у світі	3	3	3
	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Усього		21+3*+1	22+3*+1	22+3*+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		21	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової , що фінансується з бюджету		25	26	26

- за типовими освітніми програмами для 5-9 класів
ЗЗСО, наказ МОН 19.02.2021 № 235 «Про
затвердження типової освітньої програми для 5-9
класів»

**Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		5 клас
Інваріативний складник		
Мовно- літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3
Варіантна складова		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26 +3

До Типової освітньої програми, навчальний план
закладів загальної середньої освіти з навчанням
українською мовою навчання Наказ МОН від
20.04.2018 року № 405, таблиця 1

**Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	іноземна мова (англійська мова)	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	правознавство				1
Математика	Математика	4			
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1		
	Образотворче мистецтво	1	1		
	Мистецтво	-		1	1
Природознавство	Природознавство	-	-		
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Усього		26,5+3**	28+3**	28,5+3**	30+3**
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:					
Факультативний курс з математики		1			
Курс за вибором з алгебри Белешко Д. Т., Пекарська Л. В., Зубкевич Г. П. "Подільність цілих чисел"				1	
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня.		31	31	31	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27,5+3**	28+3**	29,5+3**	30+3**

**години передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

-за наказом Міністерства освіти і науки
України від 20.04. 2018 року № 408, таблиця 2 до
Типової освітньої програми, навчальний план для
10-11 класів закладів загальної середньої освіти;

**Типовий навчальний план
загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання**

Навчальні предмети	10 клас (27 год.)
Українська мова	2+0,5=2,5
Українська література	2
Іноземна мова (англійська мова)	2+0,5=2,5
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу і геометрія)	3+1=4
Астрономія	-
Біологія та екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура**	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3 год.
Технології	2
Інформатика	1
Мистецтво	0
Разом	27+2+3**
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:	2 год
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня.	33
Всього	29+3**

Наказ МОН № 405 від 20.04.2018 року
до Типової освітньої програми, навчальний план
спеціальних закладів загальної середньої освіти з
українською мовою навчання для дітей з
інтелектуальними порушеннями.

Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
навчання для дітей з інтелектуальними порушеннями
(індивідуальне навчання учениці 9 класу)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9 клас Ілющенко Анастасія
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	1
	Українська література	1
Математика	Математика	1,5
Природознавство	Природознавство	1
	Географія	1
	Фізика і хімія в побуті	1
Суспільствознавство	Історія України	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	
	Образотворче мистецтво	
Технології	Трудове навчання	4,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	1
Усього		14
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня.		14
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових , що фінансується з бюджету		14

Додаток 2 згідно Постанови Кабінету
Міністрів України від 21 лютого 2018
року № 87

**Навчальний план (новий)
початкової школи з українською мовою навчання (за програмою
Савченко) для дитини з інтелектуальними порушеннями
(індивідуальне навчання учня 1 класу) 10 год.**

Навчальні освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	3,5
	Іноземна мова	1
Математика	математика	2
Я досліджую світ (4 год -1 клас) (5 год – 2 клас)	Я у світі	1
	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	1
Усього		10
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової , курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		10
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складової , що фінансується з бюджету		10

ДОДАТОК № 2**Опис інструментарію оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів заклад**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількя разового їх пояснення
II. Середній	4	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як

		внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання

ІХ. Опис інструментацію оцінювання учнів 5-9 та 10-11 класів

Рівень навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень ліцеїстів	Бали
I	Усвідомлює відповідальність про власне навчання, знає правила техніки безпеки життєдіяльності; пригадує тему попереднього уроку	1
	Враховує культурні особливості співрозмовників, дотримується етики спілкування і взаємодії у соціумі. Називає основні поняття, орієнтується в термінології	2
	Розпізнає і називає об'єкти, формули, фігури, умовні позначення. Повторює почуте, прочитане	3
II	Частково, з допомогою учасників освітнього процесу відтворює основні визначення, правила (формулювання тверджень)	4
	Може відтворити значну частину навчального матеріалу, має стійкі навички виконання елементарних дій	5
	Може стисло викласти свої думки з теми; пояснює основні поняття; має стійкі навички виконання елементарних дій. Уміє виконати просте навчальне завдання	6
III	Відтворює матеріал попереднього уроку з частковим обґрунтуванням основних положень, виявляє допитливість. Уміє застосовувати навчальний матеріал у стандартних ситуаціях	7
	Пояснює матеріал теми, допускаючи незначні помилки, неточності; виявляє наполегливість.	8

	Самостійно визначає спосіб вирішення навчального завдання	
	Знає і розуміє поняття, обґрунтовує і наводить приклади, вміє мотивувати себе до навчальної діяльності. Вільно володіє навчальним матеріалом і застосовує знання на практиці. Самостійно знаходить і виправляє допущені помилки	9
IV	Застосовує теоретичні знання для розв'язування типових завдань з їх обґрунтуванням; грамотно і логічно висловлює думку. Робить висновки і узагальнення	10
	Застосовує теоретичні знання для розв'язування нестандартних завдань з обґрунтуванням дій, аргументує і веде діалог. Оцінює результати власної діяльності.	11
	Застосовує теоретичні знання для розв'язування стандартних і нестандартних завдань; творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; висловлює свою думку, обґрунтовує її. Усвідомлює необхідність навчання протягом усього життя	12

ДОДАТОК № 3.

II ступінь, 5 клас НУШ, на 2022/2023 н.р.

Програми з навчальних предметів затверджені наказом МОН України від 12.07.2021 № 795 (зі змінами)

модельні навчальні програми. 5-9 класи

Предмет	Назва навчальної програми, автор - тут:
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб, Горошкіна.).
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова, Січкара, Шило..).
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко та ін.).
Іноз. мова (англійська)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.).

Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
Етика	Модельна навчальна програма «Етика.» 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)
Інтегрований курс Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Власова Н.С., Желіба О.В., Кронгауз В.О., Секиринський Д.О., Щупак І.Я.)
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. А. Терещук та ін.)
Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.). :
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.).
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Педан О. С. Коломоець Г. А., Боляк А. А. та ін.).
разом:	

II ступінь, 5-9 класи на 2022/2023 н.р.

Програми для ІФН

на основі Типової освітньої програми, де предмети ІНП
за Таблицю 15 для дітей з інтелектуальними порушеннями розвитку
(9 клас ІФН: педагогічний патронаж)

№	назва предмету	автори програми	для яких класів	рік видання /затвердження/
1	українська мова	Кравець Н.П. Утвенко Н.О.	5-9(10)	Київ-2019
2	українська література	Остапенко Л.І. Чиргіна М.О. Висоцька А.М.	5-9(10)	Київ-2016
3	історія України	Косенко Ю.М.	7-9(10)	Київ-2015
4	природознавство	Блеч Г.О. Трикоз С.В.	8-9	Київ-2016
5	математика	Королько Н.І. Троїцька В.В.	8-10	Київ-2016
6	фізика і хімія в побуті	Татьянчикова І.В. Співак Л.А.	8-10	Київ-2016

7	трудове навчання: декоративно-ужиткове мистецтво	Гаврюш В.О.	5-9	Київ-2014
8	інформатика	Кликова С.О.	8-10	Київ-2016
9	географія	Одинченко Л.К. Скиба Т.Ю.	5-9	Київ-2015
10	музичне мистецтво	Левченко Л.Й. Іванців А.Я. Тіщенко Н.Ф.	5-9	Київ-2016
11	образотворче мистецтво	Дмитрієва І.В.	5-9	Київ-2015
12	основи здоров'я	Гладченко І.В.	8-10	Київ-2016
13	фізкультура	Бобренко І.В.	8-10	Київ-2016

II ступінь, 6-9 класи на 2022/2023 н.р.

Програми затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804 базуються на складених у 2012 р. /наказ МОН №664 від 06.06.12р./, розвантажені у 2015-2016рр. /накази МОН за № 100 від 06.02.15р., № 617 від 03.06.16р./, оновлені у 2017р. /накази МОН №52 від 13.01.17р., №201 від 10.02.17р./,

№	Предмет	к л	Назва навчальної програми, автор, наказ МОН
1.	Українська мова	6-9	Укладачі: Г.Т.Шелехова, М.І.Пентилюк, В.І.Новосьолов та інші. Розвантаження: Г.Т.Шелехова, Н.Б. Голуб та інші. Робоча група, яка здійснювала оновлення: О.П. Глазова, Ю.О.Романенко та інші
2.	Українська література	6-9	Авторський колектив 2012р.: Р. В. Мовчан, К.В. Таранік-Ткачук, М. П. Бондар, ... Розвантажували програму: Н. І. Шинкарук, Р. В. Мовчан, Л. Т. Коваленко... Оновлювали: С. Р. Молочко, Н. В. Михайлова, О. Ю. Котусенко, А. М. Фасоля, Д. І. Дроздовський, О. М. Ратушняк, В. Р. Півторак, А. В. Білоус, Т. В. Стус.
3.	Історія України. Всесвітня історія	6-9	У 2012 р. програми уклали: Пометун ОІ, Атамась ОВ, Власов ВС, Гаврилюк ЖМ, Євтушенко РІ, Комаров ЮС, Костюк ІА, Ладиченко ТВ, Малієнко ЮБ, Ставнюк ВВ, Ткаченко ВВ, Тимченко АІ. У 2017 р. оновлювали: Мудрий ММ, Пастушенко РЯ, Бурлака ОВ, Євтушенко РІ, Ксьондзик ТМ, Майданик ОГ, Хлипавка ЛМ, Щупак ІЯ.
4.	Правознавство	9	Програму підготували: Т.Ремех та члени робочої групи, що здійснюють супровід програми: О.Муза, Р. Євтушенко, В. Сутковий, Т. Зорнік, Л.Лоха, В.Силенко.
5.	Біологія	6-9	Модератор оновлення 2017р.: О.Г.Козленко. Члени авторської групи: Шаламов Р.В., Брайловська І.М., Віркун В.О., Дем'янчук І.М., Кононенко Л.М., Матяш Н.Ю., Середа Т.В., Скрип В.В., Фіцайло С.С.
6.	Географія	6-9	У 2012 році програму склали: Я. Б. Олійник, Р. В. Гладковський, Л. М. Даценко, Н. І. Забуга, В. І. Кудирко, Л. О. Кухар, Н. В. Муніч, Г. Є. Уварова. У 2015 році внесли

	я	9	зміни: Я. Б. Олійник, І. М. Вітенко, В. Г. Гаврилюк, Т. Г. Гільберг, Л. М. Даценко, Г. Д. Довгань, Н. І. Забуга, С. Г. Коберник, Р. Р. Коваленко, В. І. Кудирко, Т. Д. Магалецька, Н. В. Муніч, Т. Г. Назаренко, О. Ф. Надтока, О. М. Приймак, Т. І. Рихлик, О. І. Слюсар, В. В. Совенко, О. Г. Стадник, Г. Є. Уварова. Оновили у 2017р.: І. М. Вітенко, Л.М.Булава, Р. В. Гладковський, Т. Г. Гільберг, М. В. Бобровський, Г.І.Карпюк, В. І. Кудирко, Т. В. Уманська, О. І. Слюсар, Т. К. Сокол, І. В. Фастов, О. О. Козачук, І. М. Ільницький.
7.	Зарубіжна література зі змінами, 2022 р.	6 - 9	Авторський колектив 2012р.: О. М. Ніколенко, К. В. Таранік-Ткачук, С. П. Фоміна, О. В. Ревнивцева, Т. П. Сегеда, Н. В. Онищенко. Розвантажували: І. В. Мегедь, Л. П. Юлдашева, О. Ю. Котусенко, О. В. Гайдамака, С. Є. Голяс, О. В. Гученко, І. І. Звершховська, М. В. Коровай, Ж. В. Костюк, Ю. І. Лонська, В. Г. Макаренко, О. М. Ніколенко, Н. В. Онищенко, Н. І. Підгорна, О. В. Пітерська, О. О. Семенюк, В. В. Снегірєва, Л. В. Тарнавська, С. О. Тіхоненко, В. І. Ткаченко, В. Г. Туряниця, Н. В. Химера, О. М. Хрипун. Оновлення здійснили: Л. П. Юлдашева І.О.Смірнова С. І. Горбачов, Т. П. Матюшкіна, О. В. Пітерська
8.	Інформатика	6 - 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів – для учнів, які вивчали інформатику з 2 класу. Наказ МОН України № 804 від 07.06.2017. Підготували у 2015–2016 рр.: М.І. Жалдак, Ю.В. Горошко, О.В. Коршунова, Б.В. Кудренко, Н.В. Морзе, Є.В. Мотурнак, Т.В. Нанаєва, Г.О. Проценко, Й.Я. Ривкінд, В.В. Шакотько, І.О. Завадський, В.В. Лапінський, А.В. Паньков. Оновлювали: І.О. Завадський, О.В. Пасічник, Н.А. Саражинська, О.О. Богатирьов, С.М. Бондаренко, Л. В. Булигіна, Г.Ю. Громко, О.Б. Коротка, Б.В. Кудренко, В.В. Лапінський, Л.В. Палюшок, Л.М. Федор.
9.	Математика	6 - 9	Укладачі(2012р.): М. І. Бурда, Ю.І. Мальований, Є.П. Нелін, Д.А. Номировський, А.В. Паньков, Н.А. Тарасенкова, М.В. Чемерис, М.С. Якір. У розвантаженні брали участь: М.І. Бурда, А.В. Паньков, М.С. Якір, Д.А. Номировський. Над оновленням працювали: М.І. Бурда, Б.В. Кудренко, О.Я. Біляніна, А.І. Азаренкова, О.І. Буковська, Т.С. Кіндюх, О.Є. Лисенко, А.В. Миляник, Н.В. Панова, А.В. Паньков.
10	Мистецтво. ОМ, ММ	6 - 9	Укладачі (2012 рік): Л. Масол, О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко, Ж. Марчук, О. Константинова, Л. Паньків, І. Гринчук, Н. Новикова, Н. Овіннікова. Розвантаження 2015 року не було. Оновили: О. Гайдамака, Н. Лемешева, Т. Абрамян, О. Гусєва, О. Коваль, М. Скиба, Т. Шлеєнкова.
11	Трудове навчання	6 - 9	Укладачі: В.К.Сидоренко, Н. І. Боринець, Д. В. Боровик, В. М. Гащак, Е. М. Даниліна, С. М. Дятленко, Р. М. Лещук, Н. Б. Лосина, Т. С. Мачача, Н. М. Павич, А. І. Терещук, І. Ю. Ходзицька, В. В. Юрженко. Розвантажували: Н. І. Боринець, Д. В. Боровик, С. М. Дятленко, Н. Б. Лосина, О. Ю. Медвідь, О. В. Мельник, Н. М. Павич, О. М. Пархоменко, Т. С. Попова, Ю. М. Приходько, А. І. Терещук, В. І. Туташинський, І. Ю. Ходзицька, Ю. В. Палій. Оновлювали: А. І. Терещук, В. В. Бурдун, С. М. Дятленко, Н. М. Павич, В. М. Гащак, О. Ю. Медвідь, Ю. В. Палій, О. С. Ковальчук, В. В. Крімер, Р. М. Лещук, М. Д. Палійчук, І. Ю. Ходзицька.
12	Іноземна мова (англ.)	6 - 9	Авторський склад за редакцією В.Г.Редько. Розвантаження: В.Г.Редько, О.Д.Карпюк, О.Я.Коваленко, А.М.Несвіт, І.В.Самойлюкевич. Оновлення: Самойлюкевич І.В., Шаленко О.П., Габовда А.М., Рацюк О.І., Харченко Н.І.
13	Основи здоров'я	6 - 9	Укладачі: Т. Є. Бойченко, Т. В. Воронцова, О. Л. Москаленко, В. В. Дерев'янку, В. С. Пономаренко, Н. М. Поліщук, С. С. Фіцайло. Над оновленням працювали: О. І. Шиян, Т. Г. Боса, О. А. Спірке,

	ов'я		О. І. Шаповал
14	Фізи ка	7 - 9	Програму/2012р./склали: О. І. Ляшенко, В. Г. Бар'яхтар, Л. Ю. Благодаренко, М. В. Головка, Ю. І. Горобець, Т. М. Засекіна, В. Д. Карасик, О. В. Ліскович, М. Т. Мартинюк, І. Ю. Ненашев, Н. А. Охрименко, В. Д. Сиротюк, М. І. Шут. У 2015 році внесли зміни: О. І. Ляшенко, В. Ф. Заболотний, Л. М. Заседка, Т. В. Дерід, І. Ю. Ненашев, І. С. Чернецький, Л. Є. Шиховцева, С. С. Фіцайло. Оновлювали(2017 рік): В. В. Гудзь, Т. М. Засекіна, Ю. Я. Пасіхов, О. В. Ліскович, І. Ю. Ненашев, О. Ю. Зіньковський, Н. М. Гончаренко, В. Л. Бузько
15	Хімі я	7 - 9	Укладачі програми (2012 р.): Величко Л.П., Дубовик О.А., Котляр З.В., Муляр С.П., Павленко В.О., Свинко Л.Л., Титаренко Н.В., Ярошенко О.Г. У розвантаженні програми (2015 рік) брали участь: Величко Л. П., Дубовик О.А., Новченкова К.Д., Павленко В.О., Свинко Л.Л., Титаренко Н.В., Філоненко І.О., Фіцайло С.С. Над оновленням програми (2017 рік) працювали: Величко Л.П., Дубовик О.А., Бобкова О.С., Баланенко В.В., Пугач С.В., Рогожнікова О.В.
16	Фізи чна куль тура	6 - 9	Укладачі: Т. Ю. Круцевич, Л. А. Галенко, В. В. Деревянко, С. М. Дятленко, А. І. Ільченко, Н. С. Кравченко, І. Х. Турчик, С. М. Чешейко. Оновлювали: М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрьоменко, І. Р. Захарчук, О. М. Лакіза, В. О. Сілкова

III ступінь, 10 класи, на 2022/2023 н.р.

Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України **від 23.10.2017 №1407**
«Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів ЗЗСО»;
 Склад робочих груп із розроблення навчальних програм затверджено наказом МОН № 451
 від 22.03.17р.
введені в дію з 01.09.2018р.,

Таблиця 4 до наказу МОН №1493 від 28.11.19р.

№	Предмет	Клас	Назва навчальної програми, автор, наказ МОН
1.	Українська мова (рівень стандарт.)	10-11	Автори: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., Новосолова В.І., Романенко Ю.О., Кондесюк Т.В., Король О.М., Тарасенко О.О., Сергєєва Н.В., Ткачова Г.В.,
2	Українська література (рівень стандарт.)	10-11	Авторський колектив: Р.В. Мовчан, С.Р.Молочко, Д.І. Дроздовський, Л.Т.Коваленко, А.М. Фасоля, В.І. Цимбалюк,
3	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	10-11	Укладачі програми (відповідно до наказу МОН України від 24.02.2017 № 310 «Про розроблення навчальних програм для старшої школи»): Мудрий М,М., Байкеніч Г.В., Баханов К.О., Бурлака О.В., Гирич І.Б., Євтушенко Р.І., Кендзьор П.І., Ксьондзик Т.М., Майданик О.Г., Митрофаненко Ю.С., Осмолівський С.О., Пастушенко Р.Я., Руккас А.О., Скальський В.В., Хлипавка Л.М., Черевко О.С., Щупак І.Я, Внесено зміни: наказ МОН № 236 від 21.02.2019р.
4	Громадянська освіта (інтегрований курс)	10, вивчено	Укладачі: Т. Бакка, Н. Беца, П. Вербицька, О. Волошенко, Р. Євтушенко, О. Муза, Т. Мелещенко, О. Мокрогуз, В. Павловська-Кравчук, Т. Ремех, Е. Ситник, Н. Ступницька, О. Педан-Слепухіна.
5	Зарубіжна література (рівень стандарт)	10-11	Автори: Л.П. Юлдашева О.М. Ніколенко. О.О. Ісаєва, Ж.В. Клименко, Ю.І. Ковбасенко, В.В.Снегірєва, А.О.Мельник, О.В.Орлова, О.К.Бицько; О.В.Гученко, І.І.Звершховська, Ж.В. Костюк, В.Г.Макаренко, Н.В.Онищенко, Н.І.Підгорна,

			О.В. Пітерська, Т.П.Сегеда, О.О.Семенюк, І.О.Смірнова, С.О.Тіхоненко, В.Г. Туряниця.
6	Хімія (рівень стандарт)	10-11	Укладачі: Дубовик О.А. (голова робочої групи), Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В
7	Фізика	10-11	Авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)
8	Астрономія	10-11	Авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я
9	Біологія та екологія (рівень стандарт)	10-11	Навчальна програма з біології і екології (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
10	Математика (рівень стандарт)	10-11	Склад робочої групи: Бурда М.І., Іванюк Т.Г., Паньков А.В., Полонський В.Б., Похонський В.С., Уланова Н.М., Шульц Т.А., Якір М.С.
11	Фізична культура (рівень стандарт)	10-11	Автори: Тимчик М.В., Алексейчук Є.Ю., Деревянко В.В., Довбуш М.І., Єрмолова В.М., Сілкова В.О.
12	Іноземна /англ./ мова (рівень стандарт)	10-11	Автори: Балог С.Т., Білоус Г.В., Закусило Т.В., Редько В.Г., Самойлюкевич І.В.
13	Захист України /Вітчизни/ (рівень стандарт)	10-11	Автори: Лелека В.М., Алексейчук Є.Ю., Бахтін А.М., Гудима А.А., Гулько В.І., Гладковський Р.В., Спіфанцев І.В., Качуровський В.С., Козаченко С.І., Коломоєць Г.А., Крилюк В.О., Жевага С.І., Назаренко А.П., Павлов В.Б., Павлов С.С., Поліщук В.М., Судніков О.І., Фука М.М., Хараху С.О., Ягнич Г.Й.
14	ВОП: Інформатика (рівень стандарт)	10-11	Автори: Громко Г.Ю., Бабій М.Г., Бондаренко С.М., Горбачов С.І., Гріневич Г.І., Завадський І.О., Коршунвоа О.В., Кудренко Б.В., Лапінський В.В., Паньков А.В., Пасічник О.В., Пилипчук О.П., Ривкінд Й.Я., Соколюк Т.Ю., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
15	ВОП: Технології (рівень стандарт)	10-11	Автори: Терещук А. І, Боринець Н. І., Боровик Д. В., та ін